

Emlékezés Déchy Mórra (1851-1917), a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjára

Remembering Mór Déchy (1851-1917), Corresponding Member of the Hungarian Academy of Sciences

Élete

Déchy Mór jómódú családban született Pesten. Szülei nagy gonddal taníttatták, ennek köszönhetően a középiskolát a temesvári és a pesti piarista gimnáziumban végezte. Ezt követően jogot hallgatott a pesti és a bécsi egyetemen, majd rövid ideig ügyvédként praktizált Magyarországon.¹ Később, mikor Oroszországban élt, egy vasúttársaság jogtanácsosaként dolgozott.² Jogi ismereteinek a tudományos életben is hasznát vette, hiszen több tudományos társaság – különösen a Magyar Földrajzi Társaság és a Magyarországi Kárpát Egylet – létrehozásában vállalt szerepet. A Földrajzi Társaságnak – amelynek működésében annak alapításától egészen haláláig részt vett – kezdetől fogva tisztségviselője volt,³ ahol szintén kamatoztatni tudta jogi ismereteit. Bár Déchy a jogi pályától fiatalon eltérítette a földrajztudományok iránti érdeklődése, érdemes megjegyezni, hogy a fia, Déchy Iván szintén jogot végzett,⁴ és egy ideig a közigazgatásban dolgozott.

Déchy Mór tehát végzettségét tekintve jogász volt, és a gyakorlat mezején is tevékenykedett, tudományos munkássága mégis teljes egészében a természettudományokhoz kapcsolódik. Ennek az érdeklődésnek a hátteréről a kortársak egybehangzóan nyilatkoztak: a szálak a gyermekkorba vezettek vissza, ugyanis – ahogy Szinnyei József rövid életrajzában is feljegyezte – „[k]ora gyermekségétől fogva szenvedélye volt az utazás, és legkedvencebb tanulmánya a földrajz és különösen az orográfia⁵ [volt].”⁶ Később, „...zsenge gimnazista korában ellátogatott az Alpokba”,⁷ és azok „az impressziók, melyek első alpesi túraín fogékony lelkébe bevésődtek, ...egész további életére kihatók voltak.”⁸ Pesti joghallgatóként, amikor erre lehetősége nyílt, már tudatosan látogatta a korszak egyik legnagyobb tudósa – a Magyar Földrajzi Társaság későbbi alapító elnöke –, Hunfalvy János földrajzi, valamint Szabó József geológiai előadásait.

---

¹ L. például: A Magyarországi Kárpátégylet évkönyve 1. (Kassa, Pannónia, 1874. 17.)

² Kubassek János szíves közlése.

³ Déchy 1872-től, a Magyar Földrajzi Társaság megalakulásától kezdve 1895-ig a választmány tagja, 1905-1913 között a Társaság alelnöke, 1914-1915 között tiszteletbeli alelnök, 1916-1917 között a Társaság tiszteletbeli elnöke. Vö.: Magyar Földrajzi Társaság első hat évtizedének tisztkara (1872–1932) (Földrajzi Közlemények 1933. 51, illetve Földrajzi Közlemények 1872-1895. évfolyamai.

⁴ Déchy Iván a jogi tanulmányait a pesti jogi karon, illetve Cambridge-ben végezte. L.: Hortobágyi Jenő (szerk.): Keresztény magyar közéleti almanach 1. A-L (Budapest, 1940. 202-203.), illetve lányával, Török Pálné Déchy Liane Máriával (1911-1991) készült interjú (Vannak kapuk... II., Ajkai Szó 1990.03.31., 2.).

⁵ Másképpen hegyrajz, „a földrajz azon része, mely a hegyek alakjának és csoportosulásának tanulmányozásával foglalkozik.” (Pallas Nagy Lexikona VIII/813.).

⁶ Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái (Bp., Hornyánszky, 1893. II/718-721.)

⁷ Lasz Samu: Dr. Déchy Mór 1847-1917. In: Földrajzi Közlemények 1917. 1

⁸ Schafarzik Ferenc: Déchy Mór levelező tag emlékezete (Bp., MTA, 1922. 84.)

Kezdetben, a diploma megszerzését követően Déchy szabadidejében utazott és túrázott. Ebben az időben a hegymászás és a túrázás még gyerekcipőben járt és úri huncutságnak számított, a jómódú Déchy azonban egy ilyen hobbit is megengedhetett magának. Nála azonban mindig többről volt szó kikapcsolódásnál. Egyrészt nemcsak a csúcokat látogatta meg, hanem a nemzeti parkokat is. Másrészt pedig széleskörű nyelvtudásának köszönhetően – németül és angolul már fiatalon beszélt, de felnőttként megtanult oroszul is – rövid időn belül számos nyugat-európai turista egyesület és földrajzi társaság tagja lett, rendszeresen publikált földrajzi lapokban, illetve küldött fényképes beszámolókat az útjairól. Déchy tehát a szabadidős programját tudományos ismeretek szerzésére, azok továbbadására, valamint a tudományos kapcsolatok építésére használta fel.

Szerelme hosszú ideig az Alpok maradt, amelynek több csúcsára – köztük a Matterhornra – is ő jutott fel „első magyarként”.⁹ A nemzeti büszkeség számára komoly hajtóerőt jelentett,¹⁰ a nemzeti lobogót a Kaukázus csúcsaira is magával vitte. Később számos helyen megfordult, és „[u]tazásai során tanulmányozta a Kárpátokat, Boszniát, a Pireneusokat, Algert, Marokkót, Norvégiát, a Spitzbergákat”¹¹ és a Himaláját is. Ez utóbbi útján azonban – miután Csoma sírját sikerült meglátogatnia –, megbetegedett, és még mielőtt Tibetbe ért volna, vissza kellett fordulnia. Bár úgy tervezte, hogy még visszatér ide, az élete másképpen alakult.

1884-ben megházasodott, és mivel egy orosz hölgyet vett el, Odesszába költözött. Innét indult el első kaukázusi útjára még az év nyarán, ahol „1884 aug. 23-án este feljutott az Elbrusz (5642 m) főcsúcsára. Ezzel ő lett az első magyar alpinista, aki 5000 m feletti magasságon járt.”¹² Déchy kezdettől fogva úgy tekintett a Kaukázusra, mint az Alpok felderítetlen párjára, és úgy döntött, hogy e hegység kutatásának, földrajzi és biológiai jellegzetességei feltárásának szenteli az életét. E munkára tudatosan készült, és a következő két évtizedben megvalósított expedícióin¹³ különböző szakemberek társaságában bejárta és feltérképezte az egész hegységet és környékét.

---

⁹ Erről Szinnyei életrajzában így emlékezett meg: „1873-ban a Matterhornra ment fel s végrehajtotta a Dent Blanche első megmászását Zermatból, mely annak idején nagy feltűnést keltett. A tiroli Ortler csoportban a hegycsúcsok egész sorozatának megmászása van nevéhez fűzve.” Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái (Bp., Hornyánszky, 1893. II/719.)

¹⁰ Hazaszeretetét jól mutatja a fiatalkorából megőrzött történet, amely szerint a hegymászásra „nemcsak az ifjú szív lelkesedése sarkalta, hanem a... hazafiúi önérzet is. Miközben ugyanis a havasokra készült, egyre bújta a szakkönyveket és folyóiratokat... Eközben kezébe akadt az »Alpine Journal«-nak egyik példánya. Ebben valamelyik angol turista, a Déli-Kárpátokról emlékeztén, nagy hetykeséggel, szinte gúnyos szóval emlegeti a magyarokat, a pipogyákat, kik nagyobb hegyi utakra egyáltalában nem tudnak vállalkozni. Déchy-t módfelett bántotta ez a hányavetiség, és azután – alaposan reácáfol[va] az ánglus pöffeszkedésére – megmutatta a magyarságnak a turistaságra való reátermettséget.” (Lasz Samu: Dr. Déchy Mór (1847-1917). In: Földrajzi Közlemények 1917. 1).

¹¹ Révai Nagy Lexikona (Bp., 1912. V/359.)

¹² Parlagi Gáspár: Déchy Mór (Orient Projekt, <https://orient-projekt.hu/eletrajzi-adatlapok/dechy-mor>, 2024.08.28.).

¹³ Hagyományosan hét expedíciót tart számon a tudománytörténet, de már a kiváló tudós, a Magyar Földrajzi Múzeum alapítójának, Balázs Dénesnek feltűnt, hogy „Déchy Mór hét expedíciója voltaképpen tizenegy útvonalon végrehajtott kutatóutat jelent.” Balázs Dénes: Déchy Mór utazásai a Kaukázusban. In: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1992. 16.).

Bár továbbra is rendszeresen publikált, mindvégig került a feltűnést. Saját költségén és szabadidejében – „sok évek nyárszakára eső utazásaiban”¹⁴ – gyűjtötte az anyagokat. „Hét expedíciója csendben, feltűnés nélkül folyt le”¹⁵ – hangsúlyozta a 1907. évi jelentésében a korszak egyik legjelentősebb földrajztudósa, a Magyar Földrajzi Társaság elnöke, Lóczy Lajos. Ráadásul munkáját egyszer, családi okok miatt hosszabb időre meg kellett szakítania.¹⁶

Déchy Mór kaukázusi expedíciói (1884-1902)¹⁷			
	Év	Résztvevők (szakmai kísérők)	Helyszín
1. expedíció	1884	Déchy Mór, Alexander Burgener, Peter Ruppen	Közép- Kaukázus
2. expedíció	1885	Déchy Mór, Lojka Hugó	Közép- Kaukázus
3. expedíció	1886	Déchy Mór, Schafarzik Ferenc	Közép- Kaukázus
4. expedíció	1887	Déchy Mór, Douglas W. Freshfield, François Dévouassound	Közép- Kaukázus
5. expedíció	1897	Déchy Mór, Heinrich Moser, Georg Kroll	Kelet- Kaukázus
6. expedíció	1898	Déchy Mór, Hollós László, Papp Károly, Peter Unterberger	Nyugat- Kaukázus, Kelet-Kaukázus
7. expedíció	1902	Déchy Mór, Laczkó Dezső	Nyugat- Kaukázus, Kelet-Kaukázus

Éppen ezért nagy meglepetést és még nagyobb elismerést keltett, amikor számos fényképpel és térképpel ellátva előbb németül (3 kötetben, mintegy 1200 oldalon), majd magyarul (egy kötetben, közel 500 oldalon) megjelentette *A Kaukázus* című összefoglaló munkáját.¹⁸ Barátja,

¹⁴ Lóczy Lajos: Elnöki jelentés 1907-ről (Földrajzi Közlemények 1908. 122.)

¹⁵ Lóczy Lajos: Elnöki jelentés 1907-ről (Földrajzi Közlemények 1908. 122.)

¹⁶ Ugyanis előbb a leánya, Déchy Mária (1884-1892), majd az első felesége, Steinberg Simonovits Paulina halt meg egymástánban.

¹⁷ A táblázat Balázs Dénes: Déchy Mór utazásai a Kaukázusban c. tanulmánya alapján készült (Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1992. 9-16.).

¹⁸ Ismertetésére l.: Cholnoky Jenő: Déchy Mór: Kaukázus (Földrajzi Közlemények 1909. 371-374.). A könyv egy példányát a szerző a Magyar Földrajzi Múzeumnak dedikálta (Dezsényi János: Déchy Mór emlékezete. In: Földrajzi Közlemények 1986. 273.)

Lóczy Lajos szakszerű értékelésében éles szemmel látta meg, hogy Déchy „*ezzel a munkájával nemcsak a tudománynak szolgált, hanem a magyar művelődés jó hírnevét is öregbítette.*”¹⁹ Hasonlóan látta az uralkodó, Ferenc József is, aki előbb nemesi rangot (1882), majd nemesi előnevet (1908) és címet (1910) adományozott az egy csapásra világhírűvé vált kutatónak. A címerpajzsban található sisakdíszben lévő oroszlán ugyanis „*jobbájában kardot, baljában [viszont] vörös-fehér-zöld zászlót*”²⁰ tart, mintegy utalva Déchynek az egyetemes tudomány érdekében a magyarság részéről kifejtett hozzájárulására.

Déchy erőfeszítéseit mind a nemzetközi, mind a magyar tudományos élet számos elismeréssel hálálta meg. „*Az európai földrajzi társaságok majd' mind tiszteleti tagjukká választották. A kolozsvári egyetem 1908[-ban] tiszteleti doktorrá avatta, [továbbá] számos hazai és külföldi kitüntetésben részesült*” – foglalta össze a még életében róla készült szócikkében a Révai Nagy Lexikona.²¹ Valóban, Déchy magánkihallgatáson fogadta és kitüntette a magyar király és az orosz cár is. Ő azonban a legbüszkébb arra volt, hogy 1909-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta.²² Székfoglaló előadását 1910-ben tartotta meg *Kaukázusi utazásaim tudományos eredményei* címmel. Utolsó éveiben szívbetege miatt teljes visszavonultságban élt. 1917 elején bekövetkezett halálát követően a Fiumei úti sírkertben temették el.²³ Déchy szenvedélyes bibliofil volt,²⁴ több mint ötezer kötetből és ezer térképből álló könyvtárát a vallás- és közoktatási miniszter a Debreceni Tudományegyetem Földrajzi Intézete számára vásárolta meg (ma is ott található),²⁵ a Kaukázusban gyűjtött anyagait pedig még életében a Magyar Nemzeti Múzeumnak és a Földtani Intézetnek adományozta.

Hagyatéka

Déchy saját erőből képezte át magát jogászból földrajztudóssá, de – mint egy kései visszaemlékező ki is emelte – egész életében „*[i]nkább alpinista volt, mint részletkutatásokkal foglalkozó tudós.*”²⁶ Bár eredményeit – elsősorban az elsöprő erejű nemzetközi elismerésnek köszönhetően – itthon is méltatták, a szűkebb szakma számára egészen a közelmúltig – amikor Érden, a Magyar Földrajzi Múzeum kertjében szobrot kapott²⁷ – céhen kívüli maradt.²⁸ A fő

---

¹⁹ Lóczy Lajos: Elnöki jelentés 1907-ről (Földrajzi Közlemények 1908. 122.)

²⁰ Kempelen Béla: Magyar nemes családok (Bp., Grill, 1912. III/273.).

²¹ Révai Nagy Lexikona (Bp., 1912. V/359.)

²² Déchy az Akadémia III. Matematikai és természeti tudományok osztálya választotta levelező taggá, a B. osztály (Természettudományok osztálya) javaslatára. Az MTA korabeli szervezetét és ügyrendjét l.: az Akadémiai Almanach vonatkozó köteteiben.

²³ Sírja a 20. parcellában található (4. sor, 38. sír)

²⁴ Nem véletlen, hogy az ő javaslatára alakult meg a Magyar Földrajzi Könyvtára is.

²⁵ Földtani Közöny 1918/1-6. 82. A könyvtár jelenkori sorsára l.: Novák Tibor József: Déchy Mór hagyatéka a Debreceni Egyetem Földrajzi Intézetének Könyvtárában. (Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 14. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 2005. 72-73.).

²⁶ Barcza Imre: Híres magyar hegymászók: Déchy Mór. In: Turisták Lapja, 1936/1. 17.

²⁷ A szobrot – amelyet Balázs Dénes és Kubassek János kezdeményének köszönhetően, közadakozásból állítottak fel – Domonkos Béla szobrászművész készítette.

²⁸ Vö. például az érdi Magyar Földrajzi Múzeum egyik konferenciáján elhangzott értékelést: „*A jogász képzettségű – a földrajzban sokáig dilettáns – Déchy Mór... ugyancsak utazó, kezdetben kifejezetten alpinista, s utazásai közben érik úgy geográfussá, hogy hivatalosan tulajdonképpen sohasem lesz »céhbelivé«.*” Szabó József: Déchy Mór kaukázusi utazásainak

kérdés az, hogy egy alpinistából, aki szinte egész életét a gyakorlatban töltötte, nem állt a katedrán, és örökségét nem vitte tovább tanítványok hada, hogyan is válhat valaki akadémikussá, ráadásul egy végzettségétől eltérő – sőt, attól távol eső – tudományterületen?

Ami a céhen kívüliséget illeti, Déchy esete a korban egyáltalán nem számított egyedinek. A magyar földrajztudomány számos kiemelkedő alakja más területen szerzett végzettséget. A korszak két legjelentősebb földrajztudósa, Lóczy Lajos és Cholnoky Jenő egyaránt mérnökként végeztek, csakúgy, mint a magyar Ausztrália-kutatásokat megalapozó Gubányi Károly. Még a jogi végzettséggel rendelkező utazó sem számított kivételnek, hiszen a kiváló vadász-utazó, Vojnich Oszkár (1864-1914) pályája elején még ügyvédként praktizált, és csak később került érdeklődése középpontjába a vulkánosság, amelynek csendes-óceáni megjelenési formáiról részletesen írt az egyik könyvében.²⁹ Ami Déchy-t különlegessé teszi, az munkásságának úttörő jellege, ugyanis hiába ismerünk a korszakból más alpinistákat – például Eötvös Loránd (1848-1919) fizikust, az Akadémia elnökét vagy Téry Ödön (1856-1917) orvost, a magyar turistamozgalom egyik megalapítóját –, nemzetközi elismertséget rajta kívül ebben az időben csupán egyetlen magyar nemzetiségű hegymászó, a fiatalon elhunyt Zsigmondy Emil (1861-1885) szerzett.³⁰ Másrészt Déchy a hegymászásban és az utazásban már nemcsak szabadidős tevékenységet, hanem egy magasabb cél megvalósításának lehetőségét is látta: tudományosan leírni és bemutatni a környezetet, ahová eljutott, és a társtudományok segítségével komplex képet festeni egy adott területről, amelyet majd más tudományterületek képviselői is továbbgondolhatnak. Önzetlensége tudósi erény volt, ahogy ezt már a nagy magyar utazó, Balázs Dénes is észrevette: „*Széles körű tapasztalatai (Alpok, Himalája) ellenére nem becsülte túl saját ismereteit, ezért expedícióira meghívott gyakorlott szakembereket, hogy egy-egy tudományágban maradandó kutatómunkát végezhessenek. Ő maga elsősorban glaciológiai megfigyeléseket folytatott – elsőként a Kaukázusban.*”³¹ Másik erénye a pedantéria határát súroló pontosság. Nem véletlen, hogy Kaukázusról szóló munkáinak fényképeit még évtizedekkel később is használták, adatait pedig – amelyek pontosságát modern műszerekkel is igazolták – máig referenciaként hivatkozzák. Végül pedig fontos kiemelni az átgondolt kutatási program jelentőségét. Déchy tudatosan választotta vizsgálat tárgyául a Kaukázust. Ez volt az, amit munkája mellett, szabadidejében el tudott érni. Ha nem került volna Oroszországba, valószínűleg tovább mászik az Alpokban vagy visszatér a Himalájába, amely korábban annyira nagy hatással volt rá. Így viszont, hogy helyhez volt kötve, a Kaukázusban – amely számára az Alpok után számos szempontból ismerős lehetett – egyszerre lelta meg a szabadságot és szolgálhatott – magyarként, ahogyan azt mindig hangsúlyozta – egy nagyobb ügyet: a tudomány érdekeit. Csak a párhuzam kedvéért érdemes megemlíteni, hogy Lóczy egyik

---

földrajzi eredményei (Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1992. 17.).

²⁹ Vojnich Oszkár: A Csendes Óceán szigetvilága (Bp., Pallas, 1908.)

³⁰ Akinek nevét egy ideig még a távoli Új-Zélandon is őrizte egy gleccser – amíg aztán a furcsa írásmódtól megrettent helyi térképészek át nem nevezték. Bővebben l.: Balázs Dénes: Magyar nevek a Föld térképén (I. rész). In: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 2. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1986. 58.).

³¹ Balázs Dénes: Déchy Mór utazásai a Kaukázusban. In: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1992. 9.).

tanítványa, Gubányi Károly ugyancsak hasonló módszerrel látott neki Ausztrália „felfedezésének”, csak az ő tudományos munkásságát később kettétörte az I. világháború.³²

Déchy Mór megérdemelten részesült a tudományos élet számos elismerésében, hiszen nemcsak az alapkutatások szintjén, hanem módszertanilag is új utakat tört a tudományban. A magyar földrajztudomány így annak ellenére is büszke lehet rá, hogy ezen eredményeit jogászként érte el. A magyar jogásztársadalom számára pályája szintén példaértékű, hiszen azt igazolja vissza, hogy a jogászképzésben megszerzett alapokkal és látásmóddal – kellő elszántság és kitartás esetén – akár még természettudósként is maradandót alkothatunk.

Emlékezete

Déchy Mór emlékezetét több helyen is ápolják:

- szobra áll: Érden, a Magyar Földrajzi Múzeum kertjében,
- emléktáblája található: a temesvári piarista gimnázium egykori épületében,
- emlékkiállítás megtekinthető: a Debreceni Tudományegyetem Földrajzi Intézetében.

Korábban róla volt elnevezve – többek között – a Tátra egyik csúcsa (Déchy-csúcs), amely jelenleg *Dračí štít* névre hallgat.

Fő műve

- magyarul: Déchy Mór: Kaukázus. Kutatásaim és élményeim a kaukázusi havasokban (Bp., Athenaeum, 1907)
- németül: Moritz v. Dechy: Kaukasus. Reisen und Forschungen im kaukasischen Hochgebirge I-III. (Berlin, Dietrich Reimer, 1905-1907.)

Ajánlott irodalom

Lasz Samu: Dr. Déchy Mór 1847-1917. In: Földrajzi Közlemények, 1917. 1-7.

Schafarzik Ferenc: Déchy Mór levelező tag emlékezete. In: Emlékbeszéd az MTA elhunyt tagjai felett (Bp., MTA, 1922. 84-102.)

Déry József: Déchy Mór. In: Turisták Lapja 1917/1-3.

Halász Gyula: Déchy Mór. In: Öt világrész magyar vándorai (Bp., Grill, 1936. 132-145.)

Kubassek János: A Kaukázus feltárásának magyar úttörője. In: Föld és Ég, 1984/12. 56-60.

Szabó József: Déchy Mór kaukázusi utazásainak földrajzi eredményei. In: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1992. 17-20.)

Novák Tibor József: Déchy Mór hagyatéka a Debreceni Egyetem Földrajzi Intézetének Könyvtárában. In: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 14. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 2005. 72-73.)

Utazásainak térképes feldolgozása

Balázs Dénes: Déchy Mór utazásai a Kaukázusban. In: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 11. (Érd, Magyar Földrajzi Múzeum, 1992. 9-16.)

---

³² Gubányira és munkásságára átfogóan l.: Gubányi Károly / Charles Gubanyi: Ausztrália / Australia (Bp., Fakultás, 2022) (szerk. és fordította: Domaniczky Endre), valamint Domaniczky Endre: Gubányi Károly (Orient Projekt, <https://orient-projekt.hu/eletrajzi-adatlapok>, 2024.08.28.).

Parlagi Gáspár: Déchy Mór (Orient Projekt, <https://orient-projekt.hu/eletrajzi-adatlapok/dechy-mor>, 2024.)

Domaniczky Endre PhD

Vezető kutató

Mádl Ferenc Összehasonlító Jogi Intézet

Közjogi Főosztály

1123 Budapest, Alkotás u. 55.

E-mail: endre.domaniczky@mfi.gov.hu